STĂPÂNII ABSTRACŢI AI LUMII

JEAN-LORIN STERIAN

De cum dă primăvara, cârciuma lui Dănălache e mai tot timpul plină. Gospodarul scoate în curte mese din plastic, uşor de întreţinut şi mută tejgheaua afară. De dimineaţă până noaptea târziu, mesele sunt tot timpul ocupate şi mulţi dintre clienţi beau în picioare, sprijiniţi de gardul de fier vopsit în cărămiziu. Într-o duminică însorită, doi malaci îşi arătau puterea muşchilor încercând să îndoaie braţul celuilalt. Pe figurile lor schimonosite de efort se scurg şiroaie de transpiraţie. Prin icnete şi prin înfăţişarea lor seamănă cu nişte foci de circ, dresate să atragă privirile spectatorilor. Unul e şofer de camion la o întreprindere de stat, client statornic şi-şi cheltuie toţi banii pe băutură. Cel de-al doilea luptător e un flăcău blondiu care ajută la descărcarea lăzilor cu sticle de bere ce sosesc în fiecare dimineaţă la cârciumă. E bun la toate; uneori mai spală dalele de piatră pe care se adună noroiul adus de clienţi. În jurul lor s-au strâns o grămadă de gură-cască ce râd şi bat din palme de câte ori încleştarea pare că se apropie de sfârşit; mâna celui blondiu, pe care se afla tatuată o uriaşă sirenă sub care scrie „Urăsc femeile perfide”, pare tot mai mult că va covârşi cu apăsarea ei împotrivirea celuilalt.

Cârciumarul freacă în neştire un pahar de mult curat şi mormăie uşurel cuvinte numai de el ştiute.

Înainte de sforţarea finală, însoţită de hăulituri şi aplauze ale mulţimii, deodată ţâşni lângă masa unde avea loc încleştarea un om pirpiriu, cu părul rar şi închis la culoare, cu o sârmă de lozuri agăţată de gât. Purta o haină lungă, cu două buzunare mari, sub care se vedea o helancă de un alb murdar.

— Eu sunt stăpânul lumii, strigă el cu voce ascuţită şi, ca prin minune, zarva se potoli. Doar o femeie îşi strigă bărbatul să vină acasă. Deasupra cârciumii se ivi un nor lung şi gros care ascunse lumina soarelui.

— Eu sunt stăpânul lumii, repetă pirpiriul privind neclintit la mulţimea încremenită. Aşa să ştiţi.

Nu-i de joacă să te pui cu gloata. Sunt toţi ca unul şi, dacă în acela se trezeşte furia, atunci îi apucă turbarea pe toţi. E de bine dacă se ţin doar să

batjocorească, de la batjocură nu curge sânge.

Pe Miluţ, cel care strigase, îl ştiau toţi. Se oprea pe la mese tăcut, cu lozurile atârnate de gât, cu o expresie a figurii ce arăta că se aştepta întotdeauna să fie izgonit. Când erau bine dispuşi, unii cumpărau bucăţile de hârtie capsate ce ascundeau comori înăuntru şi, când se întâmpla să dea de vreun mic câştig, îi dădeau o bere pe care o lipăia rapid stând în picioare, temându-se parcă să nu se răzgândească cel ce i-o dăduse.

— Bogdaproste, spunea el şi se ducea la altă masă.

Înainte ca cineva să apuce să rostească vreun cuvânt, Miluţ ieşi din curtea cârciumii. Oamenii îi făcură loc nedumeriţi şi, când acesta dispăru, se treziră ca dintr-o vrajă. Se priviră câteva clipe neînţelegând ce se întâmplase şi unul îndrăzni:

— Pe mă-ta, mocofane!

Atunci icni şi şoferul, răpus de voinicia braţelor flăcăului blondiu.

* * *

Miluţ locuia împreună cu mama lui pe o uliţă din spatele Comandamentului Armatei. Mai avusese un frate care dispăruse cu câţiva ani în urmă. Plecase la pescuit la una din bălţile ştiute doar de el, descoperită în urma unor lungi plimbări solitare în afara oraşului şi nu se mai întorsese. Cum nimeni nu ştia unde se află balta, toate căutările fuseseră zadarnice. Miluţ câştiga destul ca să-şi întreţină bătrâna mamă. Iubită nu avea şi nici nu simţise vreodată nevoia să aplece capul pe umărul vreuneia. Când nu colinda localurile cu sârma la gât, îşi petrecea timpul în mica grădină din spatele casei. Nu cultivase nimic; ba chiar avusese grijă să elimine orice firişor de verdeaţă. Altele erau gândurile lui. Cu un atlas geografic în mână, împrumutat de la un copil de peste drum pentru un loz de 50 de bani, trasase cu un fier ascuţit în pământul negru conturul continentelor. Migălise apoi la ţările mari: Rusia, America, Polonia, Brazilia, Franţa şi le însemnase capitalele cu pietre roşietice rotunde. Prima ploaie fusese prima înfrângere. Cu cizmele murdare de noroi se apucase să construiască un acoperiş pe tot cuprinsul grădinii. Munci câteva zile fără preget şi, de cum termină de călăfătuit, redesenă harta lumii.

Maică-sa, care tot îl dojenise că lăsase vânzările baltă, îl văzu călcând demn către cârciuma din cartier.

* * *

La câteva luni după ce Miluţ întrerupse interesul pentru meciul de skandenberg, la uşa casei lui poposi un străin ciudat. Purta o manta jerpelită şi lungă până la cizmele prăfuite cu carâmbi de piele întoarsă. În cap avea o pălărie turtită pe care o scoase cu demnitate, dezvăluind un păr aproape alb. Avea un chip aspru în care vântul săpase brazde adânci. În spate ţinea o desagă pe care erau brodate soarele şi luna, motive ce putea fi întâlnite şi pe vesta din piele, deasupra buzunarului.

Vânzătorul de lozuri nu era acasă. Maică-sa îl primi în camera de oaspeţi, în care se afla o oglindă, o laviţă acoperită cu o pătură curată şi două scânduri pe care se aflau câteva ascuţitori, un pieptene de os şi două cărţi groase. Îi oferi dulceaţă de caise. Musafirul mâncă încet şi bău cu poftă paharul de apă oferit.

Când Miluţ se întoarse, îl găsi pe străin stând confortabil pe laviţă şi răsfoind una din cărţi. Bătrâna se retrăsese bombănind în bucătărie.

Simţi o strângere de inimă şi-l fulgeră o presimţire gravă. Se aşeză în faţa necunoscutului şi se priviră mult timp în ochi.

— Am auzit că eşti stăpânul lumii, rupse tăcerea străinul.

— Sunt, se sumeţi Miluţ.

Ochii celuilalt luceau rece.

— Asta nu se poate, spuse străinul cu hotărâre în voce.

Miluţ simţi că asta-i încercarea vieţii.

— Ba se poate, de ce să nu se poată? Ce ştii dumneata?

Străinul tăcu şi Miluţ interpretă tăcerea lui drept o intimidare. Vorbi repede.

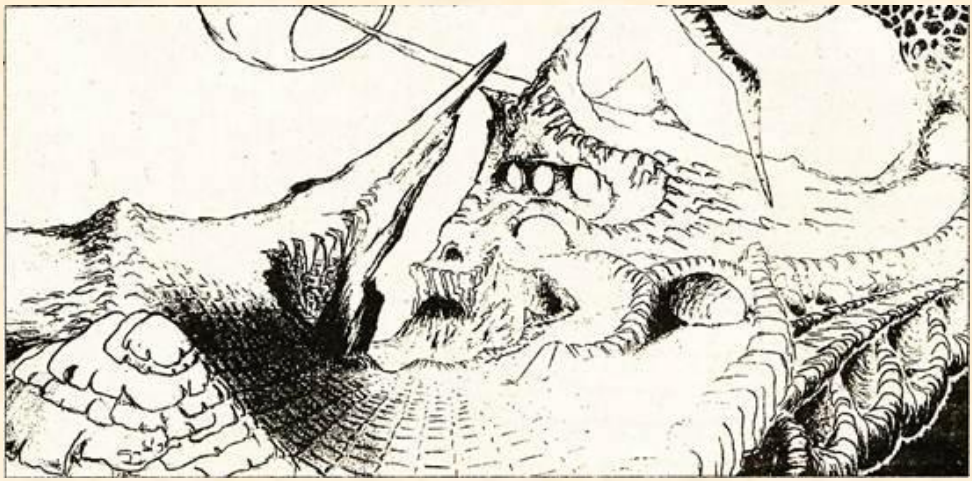

— Şi, la urma urmei, ce te priveşte pe dumneata? De ce nu-ţi vezi de drumul dumitale? Aş putea da ordin să te aresteze. Uiţi cine sunt?

— Asta nu se poate, repetă străinul ca şi cum nu auzise ce i se spusese. Eu sunt stăpânul lumii...

Ultimele cuvinte le rostise încet, dar într-un fel ce răsturnă cerul peste Miluţ. Se priviră din nou în ochi şi înţelese că bătălia e pe veci pierdută.

— Să ştii asta de acum, spuse bărbatul şi se ridică de pe laviţă. Îşi propti desaga în spate şi ieşi pe uşă. Silueta lui se pierdu curând în noapte. În urma lui, Miluţ rămase strângându-şi pumnii, palid şi suflând greu, ca după o boală grozavă.